

Værd at vide om Afkomsvurdering af hingste

Den første trykte stambog blev udgivet i 1941. Udover at der er optaget 50 kårede hingste og 304 kårede hopper i 'Stambog over Heste af Norsk Vestlandsrace, Bind I', så er der også beskrivelser af 15 afkomsfremstillinger efter hingste. Det omtales, at endnu to hingste har godkendt afkomsvurdering, men da de stillede afkom, før regelsættet med krav om beskrivelser var på plads, så er der ingen beskrivelser at offentliggøre. Det tilføjes, at senere kåringsresultater af afkom efter de to hingste har vist, at præmieringen havde været berettiget.

Indirekte har vi her forklaringen på, hvorfor avlsledelsen i 1930'erne lavede et regelsæt, hvori afkomsvurdering af hingste indgik.

Når raceforeninger udarbejder avlsmål, holder kåring og laver afkomsvurdering så er det med det formål at forbedre avlen. Eller skrevet på en anden måde, at finde frem til de avlsdyr, der kan gøre den næste generation bedre end den forrige.

At der fra begyndelsen var fokus på at afkomsvurdere hingstene hænger naturligvis sammen med, at de kan få meget afkom hvert år, - og i gamle dage meget mere afkom end vi kender det fra de senere årtier.

Af de 17 hingste, der er omtalt i bind I af stambogen, har 4 fået I kl. B for afkom, 6 fik II kl. A, 6 fik II kl. B og 1 fik III kl.

Afkomsvurdering på plads

De første mange år var der tale om afkomsvurderinger på plads. Et stort antal hingste er blevet afkomsvurderet og på et tidspunkt blev det obligatorisk sådan at forstå, at hingsten kunne miste sin kåring, hvis en afkomsvurdering slog fast, at han avlede 'for dårligt'. I mere end seks årtier var det at stille afkomssamling på en kåringsplads måden, vi vurderede vore hingste på.

Administrativ afkomsvurdering

Da vi omkring 1990 begyndte at kåre med talbedømmelse var vejen banet for afkomsvurdering 'ved skrivebordet'. Jeg husker ikke, i hvilket år vi foretog den første vurdering af den slags, men i HingsteGuiden fra 1998 finder vi Orion Halsnæs med en administrativ vurdering fra 1997, han fik 7,4 i gennemsnit. Siden er der foretaget mange administrative vurderinger.

Tidspunktet for vurderingen har varieret lidt, i de første år stod der '**senest i 6. bedækningsæson**'. Ved generalforsamlingen i 2009 blev det ændret til '**skal i 6. bedækningsæson**'. Da der begyndte at komme færre hopper til kåring, fik hingstene ved generalforsamlingen i 2011 tildelt et par år mere, således at der nu kom til at stå '**skal i 8. bedækningsæson**'.

Administrative afkomsvurderinger pr. 31.12.2014 er på vej

Generalforsamlingen 2014 ændrede endnu engang formuleringen. I regelsættet gældende for 2014 stod der, at en hingst blev administrativt afkomsvurderet, når han havde haft mindst 6 stykker afkom til kåringsbedømmelse. Vurderingsresultatet skulle som i 2013 være lig med den gennemsnitlige eksteriørhelheds karakter for afkommet. Det er værd at bemærke, at denne formulering betyder, at der pr. 31.12.2014 kunne laves administrative afkomsvurderinger på alle de hingste, der ikke tidligere var blevet afkomsvurderet, fordi de ikke havde det nødvendige antal

afkom 'senest i 6. sæson' eller i 'den 6. sæson' eller i 'den 8. sæson'. Det daværende avlsudvalg/den daværende bestyrelse foretog dog ingen administrative afkomsvurderinger pr. 31.12.2014.

Det nuværende avlsudvalg har besluttet at afkomsvurdere de hingste, det var muligt at afkomsvurdere pr. 31.12.2014. Det er en vigtig oplysning om hingstene, som vi gerne vil have ind i afstammingsgitrene i vore hestepas.

2015 reglerne

De nugældende hingstekåningsregler giver mulighed for både afkomsvurdering på plads senest i hingstens 8. bedækningssæson og administrativ afkomsvurdering i hingstens 7. bedækningssæson (altså stadig **skal** i 7. bedækningssæson og ikke tidligere, selv om det måtte være muligt). Denne forskel er betinget af, at den administrative vurdering foretages ved udgangen af den 7. bedækningssæson og at en hingst, der i sin 8. bedækningssæson ikke er afkomsvurderet kan genfremstilles til kåring samme år med henblik på at opretholde sin kåring i det efterfølgende kalenderår. Hingstekåringen har i de senere år ligget i slutningen af august. Derfor er det ikke muligt at vente på en administrativ vurdering, der først kommer i slutningen af den 8. sæson.

I år har en enkelt af vore hingste sin 8. bedækningssæson, der er i alt indberettet 14 føl efter ham, men kun de to har været til kåringsbedømmelse. Skal han være avlshingst i 2016, så skal han enten stille afkom på plads eller møde til hingstekåringen i august mhp. at få kåringen forlænget.

2015 avlshingstene

I HingsteGuiden 2015 finder vi et antal kårede hingste, der står uden en afkomsvurdering.

I denne 'værd-at-vide-tekst' er de fordelt i grupper efter 8. bedækningssæson og i grupperne står de i alfabetisk rækkefølge. I parentes er anført fødselsår, antal afkom indberettet pr. 31.12.2014 (med mindre andet årstal er anført) samt for de ældste hingstes vedkommende oplysning om, hvor meget afkom, der har været til kåringsbedømmelse pr. samme dato:

Hingste med 2015 som 8. bedækningssæson

FJH 751 Knop Halsnæs (født i 2005, 14 afkom, 2 kåringsbedømt)

Hingste med 2016 som 8. bedækningssæson

FJH-S 754 Laust Halsnæs (født i 2006, 9 afkom, 3 kåringsbedømt)

FJH 762 Model Skovå (født i 2006, 30 afkom, 4 kåringsbedømt)

FJH 755 Rusk (født i 2006, 14 afkom, 3 kåringsbedømt)

Hingste med 2017 som 8. bedækningssæson

FJH 761 Leico Skellerød (født i 2007, 5 afkom, 2 kåringsbedømt)

Hingste med 2018 som 8. bedækningssæson

FJH 759 Fjordbækken's Sidan (født i 2007, 2011 første bedækningssæson i Danmark, 20 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

FJH 766 Gershøj's Eid (født i 2008, 21 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

FJH 764 Ingolf Kjærgaard (født i 2008, 29 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

FJH 763 Orkan Skovå (født i 2008, 50 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

Hingste med 2019 som 8. bedækningssæson

FJH 769 Dahl's Oiken (født i 2009, 3 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

FJH 768 Optimist Halsnæs (født i 2009, 16 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

Hingste med 2020 som 8. bedækningssæson

FJH 771 Mosegårdens Hauge (født i 2010, 4 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

FJH 770 Rubin Skovå (født i 2010, 4 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

FJH 772 Wupti (født i 2010, 9 afkom er indberettet pr. 31.12.2014)

Hingste med 2021 som 8. bedækningssæson

FJH 772 Ninjar (født i 2009, men med 2014 som første sæson i Danmark)

Hingste, der havde 8. bedækningssæson i 2014 og stillede til kåring i 2014 mhp. fortsat godkendelse

FJH 744 Rånn (født i 1996, kom til Danmark i 2006 og havde 2007 som 1. sæson, stillede til kåring i 2014 og fik kåringen forlænget – 61 afkom indberettet pr. 31.12.2013, heraf har de 13 været til kåringsbedømmelse pr. 31.12.2014, kan administrativt afkomsvurderes pr. denne dato)

FJH-S 748 Stald Kiels Jargon (født i 2004, stillede til kåring i 2014 og fik kåringen forlænget, - 17 afkom indberettet pr. 31.12.2013 – ingen været til kåringsbedømmelse pr. 31.12.2014, dvs. ikke mulighed for administrativ vurdering pr. denne dato)

FJH 746 Ågerupgårds Pascal (født i 2004, stillede til kåring i 2014 og fik kåringen forlænget, - 17 afkom indberettet pr. 31.12.2013, kun 2 været til kåringsbedømmelse pr. 31.12.2014, dvs. ikke kåret afkom nok til administrativ vurdering pr. denne dato)

18.05.2015

Birgit